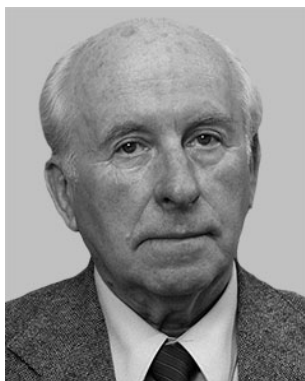

Д. Є. Макаренко

Сеньковський Юрій Миколайович

СЕНЬКОВСЬКИЙ ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (20. 04. 1931, Львів — 18. 05. 2016, там само) — геолог. Син *М. Сеньковського*. Доктор геолого-мінералогічних наук (1975), член-кореспондент НАНУ (1997). Премія імені В. Вернадського НАНУ (1994). Заслужений діяч науки і техніки України (2009). Закінчив Львівський політехнічний інститут (1955), де відтоді й працював. Від 1959 — в Інституті геології і геохімії горючих копалин НАНУ (Львів): 1980—2016 — завідувач відділу седиментології провінцій горючих копалин. Наукові дослідження в галузі геології, мінералогії, літології осадових товщ, палеогеографії. Розробив теорії глобальних процесів фосфатогенезу, океанського та морського мезозой-кайнозойського силіцито- та карбонатутворення. Співавтор понад 20 літологічних карт Європи та Євразії. Заклав підвалини розвитку в Україні нових пріоритетних напрямів у науках про Землю — «Апвелінгова геологія», «Геологічна палеоокеанографія давніх континентальних окраїн, їх корисні копалини». Уперше виділив серед осадових формацій новий тип — апвелінгова формація. Зробив значний внесок у розвиток концепції біогенного походження силіцитів, а в розробленій ученим літолого-генетичній класифікації кременистих порід уперше у вітчизняній літологічній науці за результатами вивчення мікроструктури порід було введено терміни «явнобіогенні» та «криптобіогенні» силіцити. Дійшов висновку про синхронність процесів біогенної седиментації SiO₂ у межах Європейської континентальної окраїни і пов'язав їхнє походження з існуванням у мезо-кайнозої глобального Тетідного поясу кремененагромадження. Уперше у вітчизняній науці про Землю розглянув комплекс питань, що є предметом геологічної палеоокеанографії. Брав активну участь у розробці теоретичних засад формування нетрадиційних джерел вуглеводнів у Південному та Західному нафтогазоносних регіонах України.

Основні праці

Літологія верхньокрейдових відкладів Середнього Придністров'я. 1965; Стратиграфія і фауна крейдових відкладів Заходу України. 1968 (співавт.); Силіцити крейди південно-західного схилу Східно-Європейської платформи. 1973; Літогенез кремнистих толщ юго-запада ССРСР. 1977; Волино-Поділля в крейдовому періоді. 1987 (співавт.); Фосфорити Запада України. 1994 (співавт.); Геологічна палеоокеанографія океану Тетіс. Карпато-Чорноморський сегмент. 2004 (співавт.); Безкисневі події океану Тетіс. Карпато-Чорноморський сегмент. 2012 (співавт.); Літогенез осадових комплексів океану Тетіс. Карпато-Чорноморський сегмент. 2018 (співавт.); усі — Київ.

Рекомендована література

1. Юрій Миколайович Сеньковський: Бібліографія вчених України. Л., 2001;
2. 80-річчя члена-кореспондента НАН України Ю. М. Сеньковського // Вісн. НАНУ. 2011. № 4;
3. Юрій Миколайович Сеньковський (20. 04. 1931 — 18. 05. 2016) // Зб. наук. пр. Ін-ту геол. наук НАНУ. 2016. Т. 9;
4. Пам'яті визначного українського вченого — член-кореспондента НАН України Юрія Миколайовича Сеньковського // Геологія і геохімія горючих копалин. 2017. № 3—4;
5. Світлої пам'яті видатного вченого-геолога Юрія Миколайовича Сеньковського // Мінералогічний журнал. 2017. Т. 39.

Бібліографічний опис:

Сеньковський Юрій Миколайович / Д. Є. Макаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879306>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).